

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

RAPPORT
Onderzoek in het kader van
het vierjaarlijks bezoek bij
R.K. basisschool Vilt

Plaats : Berg en Terblijt
BRIN-nummer : 08JQ
Onderzoeksnummer : 127107
Datum schoolbezoek : 30 oktober 2012
Rapport vastgesteld te Tilburg op **<datum>**

CONCEPT

1 Inleiding

Op 30 oktober 2012 heeft de inspectie basisschool Vilt bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

De bijlage bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd;
 - in alle groepen groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de directeur en de intern begeleider zijn gevoerd;
 - een nagesprek heeft plaatsgevonden met de directeur, intern begeleider en een vertegenwoordiging van het bestuur.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op basisschool Vilt naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen.

In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

2 Bevindingen

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op basisschool Vilt de kwaliteit van het onderwijs voor het overgrote deel van de onderzochte indicatoren op orde is.

Algemeen beeld

Bij het inspectieonderzoek in het kader van het onderwijsverslag dat in april 2008 plaatsvond, liet de school een gunstig beeld zien. Op één indicator van kwaliteitszorg na werden alle indicatoren als voldoende beoordeeld.

Sindsdien is er veel veranderd in de context van de school. Allereerst vonden er grote wijzigingen plaats in de personele bezetting van de school doordat de directeur, de intern begeleider en de leraren van groep 8 en 1/2 zijn vervangen door nieuwe personeelsleden die kort tot zeer kort aan de school zijn verbonden. Bij een kleine school betekent dit een forse verandering in de samenstelling van het team, die in deze situatie een gunstige uitwerking heeft gehad op het schoolontwikkelingstraject van de school. Dit traject wordt deels samen uitgevoerd met de school in Sibbe, waarmee deze school een gemeenschap van scholen vormt. Dit komt o.a. tot uiting in de aansturing door één directeur, door te werken met één intern begeleider en door een aantal vergaderingen die voor beide teams samen plaatsvinden.

De school kampt ook met de gevolgen van krimp, waarbij ze de problemen die daaruit voortkomen zo goed mogelijk probeert op te vangen door groepsoverstijgend te gaan werken. In dat kader neemt de school deel aan het programma 'Slimfit', waarvan de implementatie nog in de beginfase verkeert. Het geheel aan veranderingen heeft geen negatieve invloed gehad op de kwaliteit van het onderwijs. Ook bij dit onderzoek laat de school een gunstig beeld zien, waarbij slechts één indicator onvoldoende is. De school combineert over het algemeen goede opbrengsten met een breed ontwikkeld systeem van kwaliteitszorg. De leerlingenzorg laat zowel sterke punten zien als aandacht- en ontwikkelpunten. Een duidelijk ontwikkelpunt betreft het vergroten van de aanwezige expertise op het gebied van het maken van een analyse en diagnose van leerproblemen. Het voorzien daarin kan ook gebeuren op het niveau van de gemeenschap van scholen.

De school kan het ingezette traject van ontwikkeling en borging van de kwaliteit van het onderwijs doorzetten en daarbij tevens gebruik maken van de gestarte weg naar meer transparantie en meer kwaliteitsdialoog met ouders. De huidige inzet van directeur en team en de nu reeds aanwezige kwaliteit van het onderwijs bieden een gunstig perspectief voor de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs op deze school.

Toelichting

Opbrengsten

De school brengt haar eindopbrengsten in beeld met behulp van de Eindtoets van Cito. In de afgelopen drie jaren waren de behaalde resultaten in 2010 en 2011 significant hoog en in 2012 lag de score tegen de bovengrens aan. Over deze drie jaren is wel een dalende lijn te zien in de ruwe score die de school realiseert. In alle drie de jaren is tevens te zien dat er sprake is van opbrengsten die over de verschillende onderdelen van de toets nagenoeg gelijk liggen.

De inspectie beoordeelt de tussenopbrengsten aan de hand van een analyse van de resultaten voor technisch lezen in de groepen 3 en 4, rekenen en wiskunde in de groepen 4 en 6 en begrijpend lezen in groep 6.

Op alle vijf onderzochte toetsen kwam naar voren dat de resultaten tenminste van voldoende kwaliteit zijn. Een aantal toetsen laat zelfs een hoge score zien. De school heeft vorig schooljaar gekozen voor een landelijk genormeerd instrument, waarmee de school zich kan verantwoorden over de opbrengsten op het gebied van de sociale competenties. De school heeft dit instrument verleden jaar voor het eerst afgenomen. Uit de verstrekte gegevens komt naar voren dat de groep 8 van toen sociale competenties liet zien, die op het verwachte niveau lagen. Door het nu nog ontbreken van gegevens over een periode van drie schooljaren, kan de inspectie nog geen oordeel kan geven over de kwaliteit van de sociale opbrengsten.

Zorg en begeleiding

Bij het inspectiebezoek dat in 2008 plaatsvond, beoordeelde de inspectie alle indicatoren die betrekking hadden op de leerlingenzorg als van voldoende kwaliteit. Bij dit inspectieonderzoek wordt één indicator van de leerlingenzorg als onvoldoende beoordeeld.

De school beschikt over uitvoerig zorgbeleid dat goed is vastgelegd in de documenten 'zorgstructuur basisschool Vilt', het schoolspecifieke zorgplan en het schoolplan. Daaruit komt naar voren dat de school werkt met een stappenplan en een werkwijze met voortgangscontrolebesprekingen. De school heeft uitgebreide afspraken, formats, procedures, roosters en overzichten vastgelegd die richting geven aan de uitvoering van de leerlingenzorg. Ook hanteert de school een samenhangend systeem van instrumenten en procedures waarmee de prestaties en de ontwikkeling van leerlingen in beeld worden gebracht en waarvan de resultaten worden besproken in de voortgangscontrolebesprekingen (VCB).

Leerlingen die extra aandacht en zorg behoeven, worden tijdig gesignaleerd in die VCB. De huidige aanpak kan nog worden versterkt door nog duidelijker te maken wanneer een leerling geholpen wordt met verlengde instructie, met een plan van aanpak of met een handelingsplan. Een duidelijk ontwikkelpunt voor de school vormt het gegeven dat de geboden hulp te vaak in onvoldoende mate is gebaseerd op een analyse van de aard van de zorg die de leerling nodig heeft. Het ontbreekt de school hiervoor aan voldoende aanwezige expertise om, voor alle gevallen waar dat nodig is, te komen tot een goede analyse en diagnose van de geconstateerde leerproblemen. Het belang daarvan is evident. Naarmate de aard en oorzaak van het leerprobleem beter in beeld zijn gebracht, kan er ook gericht hulp worden geboden. Deze gerichtheid vergroot tevens de effectiviteit van de te bieden hulp.

Voor de leerlingen waar daarvoor is gekozen, is een individueel handelingsplan opgesteld dat alle elementen bevat, welke in zo'n plan opgenomen dienen te zijn. De huidige aanpak kan nog worden verstrekt door een uitgebreidere en meer concrete invulling van die elementen. Tevens is er nog geen goede structuur geborgd voor het uitvoeren van curatieve zorg. Nu wordt aangegeven dat dit tijdens de lessen of tijdens zelfstandig werken gebeurt. De aanpak van zelfstandig werken is nog niet schoolbreed op een gelijke wijze ingevoerd en is soms ook in tijd te beperkt om in alle gevallen goede hulp te kunnen bieden. De vrij globale uitwerking van een aantal plannen belemmert ook een goede evaluatie van het proces, hetgeen is terug te zien in de evaluaties die zijn gedaan en die vooral gericht zijn op het bereiken van het leerdoel. Als het proces wordt geëvalueerd dan is dat vooral gericht op de rol van de leerling in het hulproces en niet op dat van de leraar.

Kwaliteitszorg

Het systeem van kwaliteitszorg laat een gunstige ontwikkeling zien die resulteert in indicatoren, die van voldoende tot hoge kwaliteit zijn.

De school heeft een voldoende zicht op de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie. Ze heeft een 'doorkijk' leerlingen met een inventarisatie van kenmerken.

In haar schoolplan heeft ze gegevens verzameld over achtergrond populatie, geloofsachtergrond, weging, aantal zorgleerlingen, of leerlingen thuis beschikken over een computer en de aanwezigheid van sociaal-emotionele problemen. Aan een aantal kenmerken zijn ook conclusies verbonden voor het vormgeven en inrichten van het onderwijsleerproces. Er is gericht een aantal laptops aangeschaft en een leerstofaanbod voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Met de school is gesproken over de mogelijkheden om de huidige aanpak verder te verbreden.

De school evalueert in voldoende mate de kwaliteit van haar opbrengsten. Ze doet dit voor zowel haar tussenopbrengsten als voor haar eindopbrengsten. Van toetsresultaten worden dwarsdoorsnedes gemaakt die als signaleringsinstrument dienen. Als daaruit zorgsignalen naar voren komen ten aanzien van bepaalde toetsen, dan worden van die toetsen ook trendanalyses gemaakt en de vaardigheidsgroei in beeld gebracht. Daaraan zijn ook analyses, interventies en conclusies verbonden. De huidige aanpak kan nog worden versterkt door bij alle toetsen eigen en hogere streefdoelen dan de inspectienormen per toets en per leerjaar op te nemen. Deze geven het ambitieniveau van de school weer, op basis waarvan de school een uitspraak kan doen over de kwaliteit van de behaalde resultaten.

Het evalueren van leren en onderwijzen beoordeelt de inspectie als voldoende. Er vinden periodiek tevredenheidsenquêtes plaats die echter meer een signaalfunctie vervullen dan dat deze onderbouwde oordelen over de kwaliteit van aspecten van het onderwijs opleveren. Ouders en leerlingen ontberen immers een goed referentiekader en leraren geven oordelen over zichzelf en vormen zo hun eigen norm. De klassenconsultaties die door de directeur worden uitgevoerd, zijn zowel gericht op coaching en begeleiding van leraren en op het evalueren van verbeteractiviteiten als op het komen tot gefundeerde oordelen over de verschillende aspecten van het onderwijsleerproces. Deze klassenconsultaties vinden plaats aan de hand van een kijkwijzer, waarvan de resultaten vertaald zijn naar oordelen en naar algemene bevindingen met eventuele algemene actiepunten. De huidige aanpak kan nog worden verstrekt door de zo ontstane oordelen in samenhang te brengen met de resultaten van de tevredenheidsenquêtes en met eventueel uit te voeren visitaties, waardoor een goede onderbouwing ontstaat van oordelen over de kwaliteit van de diverse aspecten van onderwijs.

In haar schoolplan heeft de school haar hoofdkeuzes voor verbeteractiviteiten voor een periode van vier jaren weergegeven. In haar schooljaarplan wordt dit jaarlijks uitgewerkt in verbeteractiviteiten waarbij doel, maatregelen en prestatie-indicatoren zijn aangegeven. Deze jaarplannen worden ook jaarlijks geëvalueerd, waarbij met name wordt nagegaan of het doel is bereikt. Er is nog weinig aandacht voor het doorlopen proces van de verbeteractiviteit. Door de groepsadministratie die wordt gehanteerd, het vastgelegde beleid, de studiedagen, de klassenconsultaties die worden uitgevoerd, het scholingsbeleid, de vastgelegde regels, afspraken en protocollen, de plannings die zijn opgesteld, de beschrijving van de werkprocessen en door het schoolvademecum wordt de kwaliteit van het onderwijs in hoge mate geborgd.

De school legt in voldoende mate verantwoording af aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. In het schooljaarverslag wordt nu uitgebreid en zeer transparant verantwoording afgelegd aan het bestuur en de MR. Met de school is gesproken om dit jaarverslag grotendeels ook beschikbaar te stellen aan de ouders van de school via de schoolwebsite om zo de kwaliteitsdialoog met ouders te verbreden en te versterken. Het afleggen van verantwoording gebeurt ook in de schoolgids, waar de eindopbrengsten zijn weergegeven door de schoolscore en het landelijk gemiddelde met elkaar te vergelijken en door informatie te verschaffen over de uitstroom naar het voortgezet onderwijs.

3 Conclusie

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Vilt op de onderzochte onderdelen voor het overgrote deel op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

Bijlage

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2011. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2011 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Kwaliteitsaspect 1 Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Kwaliteitsaspect 7a Begeleiding	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				•

Kwaliteitsaspect 8 Zorg	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		•		
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitsaspect 9 Kwaliteitszorg				
	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			●	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			●	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			●	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.				●
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			●	

Naleving Wet- en regelgeving			ja	nee
NT1A De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).			●	
NT2A De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).			●	
NT3A De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).			●	
NT4A Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).			●	
NT4B Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).			●	